

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

The Provincial Library
Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PK V.

4. 98.

СУБОТА, 8. ГРУДНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, DECEMBER 8th, 1923.

No. 98.

VOL. V.

ФРАНЦУЗИ ЗАБЕРУТЬ АРМІЮ З МІСТ РУРСЬКИХ.

ПАРИЖ, 6. грудня. — Французські правительственні урядники оповідають, що окупаційні війська в Рурських містах будуть поступово концентровані в бараках поза містами. Це буде зроблено в тієї цілі, щоби окупація не була така тяжка і дражлива для Німців. Робиться це в заміну за їх схильність заперестати вороже відношення до окупації і кооперувати з аліантським режимом.

Однак це зовсім не означає, що французські війська будуть евакуйовані з Рурських міст. Вони і на далі постануть в своїй повній силі, лише що будуть абрані з вулиць міст, аби не пригдувати населенню про їх присутність.

7 УБИТИХ І 30 РАНЕНИХ В БОРОТБІ З ПОЛЩЕЮ.

БЕРЛІН, 6. грудня. — В боротьбі між безробітними і поліцією в Ватне, у Вестфалії, убито вчора 7 осіб а 30 ранено. Безробітні, невдоволені з допомогою, яку дістали, хотіли штурмувати міський ратуш. Вони заатакували (?) поліцію каміннями і револьверами, на що поліція відповіла вогнем. Остаточно вмішалося французське військо і привернуло спокій.

СУД ПРОТИ ГІТЛЕРА І ЛЮДЕНДОРФА В СІЧНІ.

МІНХЕН, 6. грудня. — Розправа проти Адольфа Гітлера, фашистського провідника і генерала фон Людendorфа за участь в недавнім невдалім путчу, вістала назначена на початок січня.

Гітлера і Людendorфа буде судити спеціальний трибунал за зраду держави.

НИМЦІ ПІДПИСАЛИ КОНТРАКТИ З ФРАНЦУЗАМИ.

ДИССЕЛЬДОРФ, 5. грудня. — Окупаційні влади підписали німці контракти з німецькими власниками вуглевих копалень, які в нормальних часі продукують річно 6,500,000 тон вугля.

Всімдесять шість процент копалень в Рурських містах тепер контракти, на підставі котрого мається працювати для Франції і Бельгії.

В РУРСЬКИХ ЗАВЕДЕНО 10-ГОДИННИЙ ДЕНЬ ПРАЦІ.

ДИССЕЛЬДОРФ, 3. листопада. — Щоби ввести в життя постанови угоди, заключеної з французькими окупаційними властями, німецькі індустріальні барони в Рурських і Надренських провінціях з днем 1. грудня 10-годинний день праці на місце дотепершнього 8-годинного дня, забезпеченого німецькою конституцією.

Група німецьких індустріалістів, що підписала угоду з Французями, контролює в окупованій території 65% вуглевих майнів і металевих заводів.

Робітники окупованої території не заняли одноцього становища. Деякі юніі казали своїм членам повернути до праці на нових умовах, в той час як юніі металевих робітників завзявали своїх членів до остаточної боротьби. Многим робітничим родинам грозить голод, бо німецьке правительсто здержало зовсім виплату підмоги для безробітних.

СУПЕРЕЧНІ ВІСТІ ПРО СТРАЙК МАЙНЕРІВ В КОЛСПУР.

КОЛСПУР, Алта., 5. грудня. — Копальні Стерайнга, один з двох пасів копалень на лінії Ловет, які замкнено більше як тиждень тому назад ізза спору над платнею і організацією, розпочали сьогодні працю. Урядники кажуть, що мають при роботі всіх робітників і продукують нормальну кількість вугля, себто 100 тон на годину. Вони кажуть, що не було ніякого страйку, так як лише около 20 проц. з їх 150 робітників висалоса до "Юнайтед Майн Воркерс". Коли майну замкнено, цих робітників (юнійних) відложено.

Заява юнійного організатора.

Томас Гил, організатор "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка", каже знова, що пущення майни в рух є камуфляжем, та що компанія має лише 9 робітників, які не вислалоса до майнерської юніі.

ДОКОВИ РОБІТНИКИ ДІСТАЛИ ПІДВИЖКУ.

ГАЛФФАКС, Н. С., 4. грудня. — Переговори в справі платні, що велоса тут організацією докових робітників і компанією, закінчилися в понеділок, коли робітники прийняли новий контракт, який надає їм 10 центів підвижки платні на годину.

КОНФЕРЕНЦІЯ МІЖ МАПНЕРАМИ І КОМПАНІЄЮ.

СІДНЕЙ, Н. С., 4. грудня. — На першій засіданню конференції між урядниками "Доміон Кол Ко." і "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" в справі платні рішено вчора, що урядового звіту з переговорів не будеться давати до публичного відома, доки не скінчиться конференція.

Відомим є, що майнерська юнія жадає заключення нового контракту, в яким буде домагання такої самої платні, яку побирали майнері 26. дістрікту в 1921 році.

НОВИЙ УРЯД "ТРЕЙДС ЕНД ЛЕЙБОР КАНВІСЛ-У".

На річнім бізнесовім мітінгу "Трейдс енд Лейбор Канвісл-у" в Вінніпегу, що відбувся минушого віткрка вечером, вибрано президентом організацію Джеймса Лесла, який був дотепер президентом. Секретарем "Трейдс енд Лейбор Канвісл-у" вибрано Гупа. Через довгі роки уряд секретаря сповняв Ернест Робінсон.

РАДЯНСЬКО-РУМУНСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

ТИРАСПІЛЬ, 3. грудня. — В суботу відбулось тут перше засідання радянської і румунської комісії в справі привернення торговельних зносин між Радянськими Республіками і Румунією. Головою радянської комісії є Н. К. Кашіко, головою румунської — Хрістодереску.

На першій засіданню представники румунського правительства виявили бажання негайно привернути торговельні зносини між Румунією і Рад. Республіками.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ МАЙНТОБСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

В майнтобським правительстві зайшли деякі зміни. Чарлз Р. Кеннон, посол з Манітей, зівстав іменованний міністром просвіти, а Алберт Прэфонтей, посол з Керіадо, обняв уряд провінціального секретаря, як також взяв під своє завідування департамент земель і залізниць. Оба нові міністри зістали вже записані перед лантаном-говернором.

В зреорганізованім кабінеті премієр Брекен буде рівночасно міністром рільництва. Попередно він мав уряд міністра просвіти.

Нейд Камерон, бувший голова департаменту рільництва, остає в кабінеті як міністр без портфелю.

Д. Л. МекЛод, який сповняв обовязки провінціального секретаря і муніципального комішнера, буде тепер обнимати уряд лише цього останнього. В округах Манітей і Керіадо, з яких іменовано нових міністрів, відбудуться 24. грудня вибори. Номінації в цих округах назначені на день 14. грудня.

ВПУСКАЮТЬ ДО КАНАДИ 370 РОСІЯНІВ.

НЮ ЙОРК, 4. грудня. — В. Г. Солліван, іміграційний урядник канадійського правительства на Елліс Айленд, отримав вчора відомість з департаменту праці в Вашингтоні, що 370 російським імігрантам, задержаним на Елліс Айленд через вичерпання квоти, буде дозволено висісти тимчасово в канадійським порті, однак з тим застереженням, що при першій нагоді їм буде дозволено поїхати до Злучених Держав на підставі квоти слідуєчого року.

БУХАРІН ПРО МІЖНАРОДНЕ ПОЛОЖЕННЯ.

МОСКВА, 28. листопада. — Сьогодні закінчився тут всеросійський конгрес учених. На своїм останнім засіданню конгрес прийняв резолюцію, в якій висказує симпатію робітникам Німеччини. Конгрес висловив також подяку совітському правительству за його заходи ко до допомоги науці.

Перед замкненням конгресу виступив промову редактор "Правди" Бухарін, який висловив погляд комуністів на теперішнє міжнародне положення.

Говорячи про Злучені Держави, Бухарін заявив, що американський капітал сконсолідувався і зріс в силу, так що на протяз довгого часу нема виглядів на якусь основну зміну.

Німеччина після погляду Бухаріна зближається до упадку. Є вигляди на можливість побіди робітників, але певности в цім нема. Тільки велика позичка може врятувати Німеччину перед упадком, без ріжниць на те, під яким режимом вона опиниться — монархістичним, фашистським чи республіканським. Коли Німеччина позички не одержить, її упадок буде неминучий.

ЗАМКНЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ У ВІДНІ.

ВІДЕНЬ, 1. грудня. — З приводу поновних протижидівських заворушень на віденським університеті влади замкнули виклади на університеті на неозначений час.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ У ВАРШАВІ РОЗПОЧАВСЯ СУД ПРОТИ "БАТЬКА" МАХНА.

КОМІСІЯ УРЕГУЛЬОВАННЯ КОРДОНІВ У.С.Р.

В місяці жовтні відновила свою діяльність Центральна адміністративно-територіальна Комісія під головуванням заступника голови Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету Ермошенка. На першому засіданню розглянено справу про урегулювання кордонів між Українською Соц. Радянською Республікою, Російською Соц. Радянською Республікою і Білоруською Соц. Рад. Республікою. Ухвалено підтримати домагання Волині, Чернігівщини, Харківщини, Київщини й Донщини в справі урегулювання їхніх кордонів. Визнано, що претенсії Донщини й Гомельської губернії з приводу виправлення кордонів, заслугоють на увагу. Віднесено цього наказано було телеграфічною дорогою до одиноким заінтересованим місцевостям вислати до половини жовтня всякі документи та мали нового адміністративного розподілу.

УКРАЇНІЗАЦІЯ КІНА.

Радянська преса доносить, що минулими місяцями приступлено до українізації кіна. Вже виготовлено цілий ряд фільмів з українським текстом. Київські кіна Третьєй тепер українські фільми "Поміщик" та "Хміль". По Україні скрізь переводяться фотографування українського побуту для виготовлення українських фільмів, а головню величезного фільму п. н. "Остап Бандура".

МЕДИЧНА ОСВІТА.

Київський Медичний Інститут нараховує в 1923—4 шкільним році до 3,000 студентів, з котрих більш 40 відсотків є члени професійних спілок та комітетів незаможного селянства.

ТЕКСТИЛЬНА ПРОМИСЛОВІСТЬ В С.С.Р.

Подаємо кілька цифр, що характеризують розмір сучасної державної текстильної промисловости Радянських Республік.

В місяці жовтні працювало бавовняних фабрик — 164; вовняних — 92; льняних — 61; шовкових — 39. Всіх робітників на цих підприємствах працювало біля 284 тисяч.

А загально бавовняне виробництво досягнуло приблизно 1/3 довоєнної продукції, вовняне підходить до половини, а льняне до 1/4.

ВСЕСОЮЗНА НАРАДА ПОЛІТИЧНИХ РОБІТНИКІВ.

На Всесоюзній нараді політичних робітників Армії й Фльоти в рефераті про підготовку й міліційну систему Червоної Армії, Міхоншин заявив, що досвід формування територіальних дивізій з безпечною очевидністю довів, що ці нові дивізії є чудовим, боевим елементом і відіграють у загальних завданнях Червоної Армії величезну роль. Доказував, що треба зменшити державні витатки і подешевити тягарі населення, а тим самим перейти від системи сталої армії до міліційної системи. Також і політична робота в територіальних дивізіях повинна вестися в порозумінню з громадськими організаціями.

У ВАРШАВІ РОЗПОЧАВСЯ СУД ПРОТИ "БАТЬКА" МАХНА.

ВАРШАВА, 30. листопада.

Перед місцевим головним судом розпочалася вчора розправа проти білогвардійського отамана Махна, якого польські влади обвинувачують о спробі викликати в Східній Галичині селянське повстання проти Польщі. Махна обвинувачують також о уряджування протижидівських погромів.

Разом з Махном сидять на лаві обвинувачених його жінка і кілька його помічників.

Отаман Махно заперече головне обвинувачення щодо спроб викликати в Східній Галичині повстання.

В першій ді розправи переслухано много свідків, переважують Жидів, які потерпіли від погромів Махна.

Махно, після розбиття його ватаги радянськими військами, утік був зразу до Румунії, звідки за дозволом польських властей прибув до Польщі. Польки надіялись, що на слушай нової війни зможуть ужити його проти большевників. Від року Махно знаходиться у в'язниці.

"ОПРИШКИ", ЧИ РЕВОЛЮЦІОНЕРИ?

Львівський "Громадський Голос" з 27. жовтня повідомляє з Гуцульщини: Ще при кінці серпня появилися в гуцульських горах "опришки". Перебували вони пононами (10—20 осіб) на полянах: Хомик, Довга, Явірник і ин., в околиці сіл Яблонинова, Тамарова й Микulichина. Вони заходили аж до Надвірної.

КАРА ЗА ПОЛЬСЬКОГО "ОРА".

В Коломиї розвзвали польські шкільні влади IV. і V. класу української гімназії за те, що хтось зняв з будинку гімназії польського "ора". Отже за зняття бляхи, яка не варта була одного долара, польські влади позбавили можности освіти кількадесятьох молодих людей!

МОЖЛИВЕ ЛИШЕ В ПОЛЬЩІ

Галицька преса доносить: Загальні збори "Наукового Товариства ім. Шевченка" у Львові відбулися 2. листопада ц. р. при участі близько п'ядесяти дійсних і звичайних членів товариства.

Збори відкрив іменем уступного виділу голова др. Василь Шурат, змаловав коротко і ядерно адміністраційну й наукову діяльність виділу та представив представника поліції. Є це перший випадок в культурному світі, коли на збори наукової інституції, що більше, інституції з характером Академії Наук, явився представник поліції.

Головою вибраний проф. др. Кирило Студинський.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ УР.Д. В ВІННІПЕГУ!

Подається до відома всім членам відділу Українського Робітничого Дому в Вінніпегу, що місячні збори відділу відбудуться в неділю, 9-го грудня о год. 2.30 по полудни в Укр. Робітничім Домі.

Обовязком кожного члена відділу прибути на ці збори, позаяк є важні справи до погодження. Заряд.

ЗАСУДЖЕНІ КОМУНІСТИ ВИІХАЛИ НА РАД. УКРАЇНУ.

Волінська газета "Селянська Доля" доносить:

Дня 8. листопада ц. р. звільнено з Луцької в'язниці 32 чоловік, котрих окружний суд засудив за приналежність до комуністичної організації "Закарпат" на кільканайцять літ тюрми, і відставлено до радянської границі, де радянська влада обмінює їх на ксьондзів і польських політичних в'язнів.

ДОБИРАЮТЬСЯ НАВІТЬ ДО "ПРОСВІТИ".

Дня 22. вересня ц. р. покликана до себе львівська поліція проф. М. Галуцького і д-ра Івана Брика, щоби їм, як президентів тов. "Просвіта" дати остеререження щодо наприму діяльности т-ва. Остеререження видано з поручення львівського воеводства на тій міншій підставі, начеби т-во вело протидержавну роботу в часі конскрипції, данини, військового побору й виборів.

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ХОР У ВІННІПЕГУ.

Український Національний Хор під управою О. Кошиця дасть 11. і 12. грудня ц. р. два концерти у Вінніпегу. Цей хор є останками "Української Державної Капелі", що фінансована Директорією У.Н.Р. (Петлюри і Винниченка) ізшла по європейських краях. Після ганебного "союзу" Петлюри з польськими панамі в 1920 році, Капеля розпалася і діригент Кошиць задержав біля себе тільки маду частину співаків і співачок. Від яду місяців цей хор їздить по Америці і дає концерти за гроші. Його імпресарієм є Макс Рабінов, який наймив хор, законтракував і робить на ньому добрий бізнес.

Українська робітнича преса, це ознака сили і свідомости робітництва. Памятайте про Пресовий Фонд і відновлення передплати!

В СУБОТУ, ДНЯ 8-ГО ГРУДНЯ
ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТОК ПРИ ВІДДІЛІ СТОВ. УКР. РОБ. ДІМ
— відіграє —
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ
славу, всім відому драму в 4-ох діях П. Стеценка п. н.:
ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ НАРОДА
Річ діється на Україні, в родині дідица, в часах російського царату і на початку революції. — Перша і друга дія відбуваються в хаті дідица; третя дія — тюрма; четверта дія — убоге життя дідица.
Драматично-Співацький Гурток ставив вже висше згадану драму кілька разів на сцені Укр. Роб. Дому з нечуваним успіхом. Всі рази тикети були розпродані ще перед представленням і много гостей задля браку місця мусіял вертати домім не бачивши представлення. Тому всі, що бажать бачити цю драму, нехай куплять собі тикет завчасу, щоб запевнити собі місце.
ПРИХОДІТЬ САМІ І КЛИЧТЕ СВОІХ ЗНАКОМИХ!
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 І 27 ЦЕНТІВ.
Тикети можна завчасу набути в буфеті Укр. Роб. Дому, а в день представлення при касі.
Заходом Драматично-Співацького Гуртка при відділі Стов. Укр. Робітничий Дім в Вінніпегу — устроюється —
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 9-ГО ГРУДНЯ
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ
КОНЦЕРТ
В програму входять: сольо-співи, дуети, деклямації, гра на інструментах і т. н.
Участь в концерті беруть т. т. Л. Поповичева, Н. Гуцуляк, П. Шингалер, П. Угринок, Ф. Гордієнко і К. Кирстюк.
Осередком програми буде виступ т. М. Ірчана, який відчитає власний твір: "Княжна".
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ
ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНИЙ ЧАС!